



**3. อักษรต่ำ** หมายถึง พยัญชนะกลุ่มหนึ่งที่มีรูปปกติเป็นเสียงต่ำทั้งหมด ผันเสียงวรรณยุกต์ไปในแบบเดียวกัน อักษรต่ำมีทั้งหมด 24 ตัว มี 2 ประเภท ได้แก่ อักษรต่ำคู่และอักษรต่ำเดี่ยว

**3.1 อักษรต่ำคู่** คือ อักษรต่ำที่มีเสียงคู่กับอักษรสูง มี 14 ตัว (เลิกใช้แล้ว 1 ตัวคือ ค ที่ใช้อยู่จึงมี 13 ตัว) 7 คู่เสียง ดังนี้

เสียง / สัทอักษร

ค / khข / ch	ท / th	พ / ph	ฟ / f	ซ / s	ฮ / h
ค	ข	ท	พ	ฟ	ซ
		ฌ	ฌ	ภ	
	(ค)		ฒ		
			ห		

**3.2 อักษรต่ำเดี่ยว** คือ อักษรต่ำที่ไม่มีเสียงคู่กับอักษรสูง มีทั้งหมด 10 ตัว ได้แก่

เสียง / สัทอักษร

ง / ᨧ	น / n	ม / m	ย / y	ร / r	ล / l	ว / w
ง	น	ม	ย	ร	ล	ว
	ณ		ญ		ฬ	

**\*\* คำแนะนำถึงผู้อ่านจากคุณครูเย็นใจในเรื่องการสอนตัวอักษรไทย:** ในการเรียนการสอนจริง หลังจากแนะนำกลุ่มอักษรทั้ง 3 กลุ่ม ให้ผู้เรียนได้รู้จักคร่าวๆ แล้ว ในช่วงของการเรียนการสอน 1 คาบนั้น ผู้สอนจะสอนเพียง 1 กลุ่มตัวอักษรเท่านั้น เริ่มจากอักษรกลางแล้วไล่เรียงไปตามลำดับ ด้วยการฝึกให้ผู้เรียนเขียนให้ถูกต้อง ออกเสียงให้ชัดเจน และบอกชื่อตัวอักษรพร้อมคำแปล เช่น **ด เด็ก, ฎ ฎฎา** เป็นต้น เนื่องจากบางเสียงมีตัวอักษรมากกว่า 1 ตัวนั่นเองคะ

**เจ้าหนูจำไม:** คุณครูคะ พยัญชนะบางเสียงเขียนมีตัวเขียนตั้งหลายตัว อย่างเสียง th มีตั้ง 4 ตัว ท ทหาร, ฑ มณโฑ, ฒ ผู้เฒ่า, ห หง คนไทยจำกันอย่างไรแล้วใช้กันอย่างไรหรือคะ


**คุณครูเย็นใจ:** พยัญชนะที่เราเห็นบ่อย คนไทยใช้บ่อย ส่วนใหญ่เป็นพยัญชนะที่อยู่ในบรรทัดแรกของแต่ละกลุ่มอักษรคะ อักษรกลางก็จะมี ก จ ต ป อักษรสูงมี ข ฉ ถ ผ ส อักษรต่ำคู่มี ค ข ท พ และอักษรต่ำเดี่ยวมี ง น ม ย ร ล ว รวม 21 ตัว เรียกว่า “พยัญชนะกลาง” เป็นพยัญชนะที่ใช้เขียนได้ทั่วไปทั้งคำไทย คำบาลี คำสันสกฤต

และคำในภาษาอื่นที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย เช่น เขมร มอญ ชาวอังกฤษ เป็นต้น คะ พยัญชนะชนิดที่ 2 เป็นพยัญชนะที่ใช้เขียนในกรอบจำกัด เฉพาะคำที่มาจากบาลีสันสกฤต และภาษายุโรปบางคำ มี 13 ตัว คือ **ฎ ฐ ศษ ฆ ณ ท ฒ ธ ภ ญ ฬ** รวมเรียกว่า “พยัญชนะเดิม” หรือ “พยัญชนะเฉพาะ” ซึ่งพยัญชนะเหล่านี้ตั้งขึ้นสำหรับใช้เขียน

อักษรต่ำคู่	อักษรสูง
ค, ฆ, (ค)	ข, (ข)
ช, ฉ,	ฉ
ซ	ศ, ษ, ส
ท, ฒ, ท, ฐ	ถ, ฐ
พ, ภ	ผ
ฟ	ฝ
ฮ	ห

แทนตัวอักษรในภาษาเดิม เสียงของพยัญชนะ 13 ตัวนี้ไม่มีใช้ในภาษาไทย จึงไม่นิยมใช้เขียนคำไทยทั่วไปคะ และพยัญชนะชนิดที่ 3 เป็นพยัญชนะที่ไทยบัญญัติเพิ่มขึ้นเพื่อให้พอแก่การเขียนสำเนียงในภาษาไทย เพราะพยัญชนะเท่าที่อยู่ในบาลี และสันสกฤตไม่สามารถเขียนสำเนียงในภาษาไทยได้ครบทุกเสียง จำเป็นต้องบัญญัติเพิ่มอีก 10 ตัว คือ **ฏ ด บ อ (ข) ฝ (ค) ฟ ซ ฮ** เรียกว่า “พยัญชนะเดิม” (กำชัย ทองหล่อ, 2533, หน้า 73)

**\*\* คำแนะนำถึงผู้อ่านจากคุณครูเย็นใจ:** คำอธิบายของคุณครูโดยละเอียดเกี่ยวกับชนิดของพยัญชนะไทยข้างต้นนั้นยังไม่เคยนำมาสอนชาวต่างชาติจริง และยังไม่นำมาให้สอนในการเรียนภาษาไทยขั้นต้นเช่นนี้คะ ตามปกติจะให้นักเรียนจำตัวอักษรบรรทัดแรกของทุกกลุ่มให้ได้ก่อนเพราะปรากฏในคำไทยที่ใช้กันบ่อย เรื่อง “ชนิดของพยัญชนะไทย” นี้เหมาะสำหรับสอนคนไทยหรือชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยขั้นสูงคะ

หมดเวลาเรียนอีกแล้ว พบกับคุณครูเย็นใจ และเจ้าหนูจำไมกันใหม่ในฉบับต่อไปนะคะ ขอให้ทุกท่านโชคดี มีความสุขกับวันหยุดในช่วงสิ้นปีและปีใหม่ที่จะมาถึงในเร็ววันนี้ สวัสดีคะ 

**ที่มาของข้อมูล**

กำชัย ทองหล่อ. (2533). **หลักภาษาไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น.

**พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕** (พิมพ์ครั้งที่ 5). (2538). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

วิไล โตมกรกุล. (2552). **แบบเรียนเขียนอ่านภาษาไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี <http://th.wikipedia.org/wiki/อักษรไทย>

เอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ท๕๐๑๐๕ หลักภาษาไทยในชีวิตประจำวัน โรงเรียนมณฑลวิทยานุสรณ์ องค์การมหาชน <http://www.mwit.ac.th/~saktong/learn3/32.pdf>

